

Nr 172

Av fru **Kristensson**, om utredning angående sjukfrånvaron.

(Lika lydande med motion nr 157 i Första kammaren)

En granskning av de s. k. sjuktalen (antalet ersatta sjukdagar per år och försäkrad) visar, att talen rätt snart tenderar att anpassa sig till en viss relativt konstant nivå om lagbestämmelserna förblir oförändrade. Vid en utökning av förmånerna höjs i regel sjuktalsnivån. Den senaste reformen på detta område, som trädde i kraft fr. o. m. 1 januari 1967, har haft samma inverkan, vilket delvis belysts av riksförsäkringsverket men också av Svenska arbetsgivareföreningen. Resultaten från dessa utredningar är inte på något sätt förvånande. Riksdagen var också redan när beslutet om reformen fattades medveten om konsekvenserna.

I Arbetsgivareföreningens utredning gjordes också jämförelser mellan män och kvinnor, arbetare och tjänstemän. Jämförelserna visade att ökningen i sjukfrånvaron varit högre för kvinnor än för män och högre för arbetare än för tjänstemän.

Den offentliga statistiken är mer nyanserad. Där framkommer uppgifter om kön, geografisk belägenhet, placering i sjukpenningklasser och inkomstens art. Detta är dock enligt vår mening otillräckligt. Vissa icke-officiella undersökningar har visat att det också finns ett samband mellan de arbetsuppgifter och den ansvarsställning, d. v. s. arbetets art, som en arbetstagare har och sjukfrånvaron. Detta samband kommer inte fram i den offentliga statistiken, eftersom placering i sjukpenningklassen inte säger så mycket om arbetets art.

Variationer i sjukfrånvaron kan således ej enbart förklaras med hjälp av de tillgängliga uppgifterna. Den offentliga statistiken kan ej exempelvis motivera varför anställda kvinnor genomgående har högre sjukfrånvaro än män, medan bland företagare männen i genomsnitt har högre sjuktal än kvinnorna. Det måste alltså finnas andra faktorer som spelar en roll för sjukfrånvaron än de nu redovisade.

En högre sjukfrånvaro för vissa grupper arbetstagare i förhållande till andra måste enligt vår mening ge anledning till en undersökning av de bakomliggande orsakerna. Det bör bl. a. undersökas i vilken mån den offentliga statistiken kan kompletteras med uppgifter om exempelvis arbetets art, yrke, civilstånd och möjligen familjeförhållanden. Om detta ter sig omöjligt att genomföra bör man göra specialundersökningar som tar hänsyn till dessa faktorer. Dessutom finns det behov av sociologiska ana-

lyser för att klarlägga huruvida attityden till arbetet och även till sjukfrånvaron varierar mellan olika arbetstagar­kategorier.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla

1) om en undersökning av möjligheterna att i riksför­säkringsverkets statistik inkludera fler variabler än de hittills använda i syfte att få bättre begrepp om variatio­ner i sjukfrånvaron mellan olika arbetstagar­grupper, samt

2) om en sociologisk undersökning om olikheter i atti­tyder mot arbetet och om sjukfrånvaron mellan olika ar­betstagar­grupper.

Stockholm den 22 januari 1969

Astrid Kristensson (m)
